

Barcelona 25 de febrer de 1927

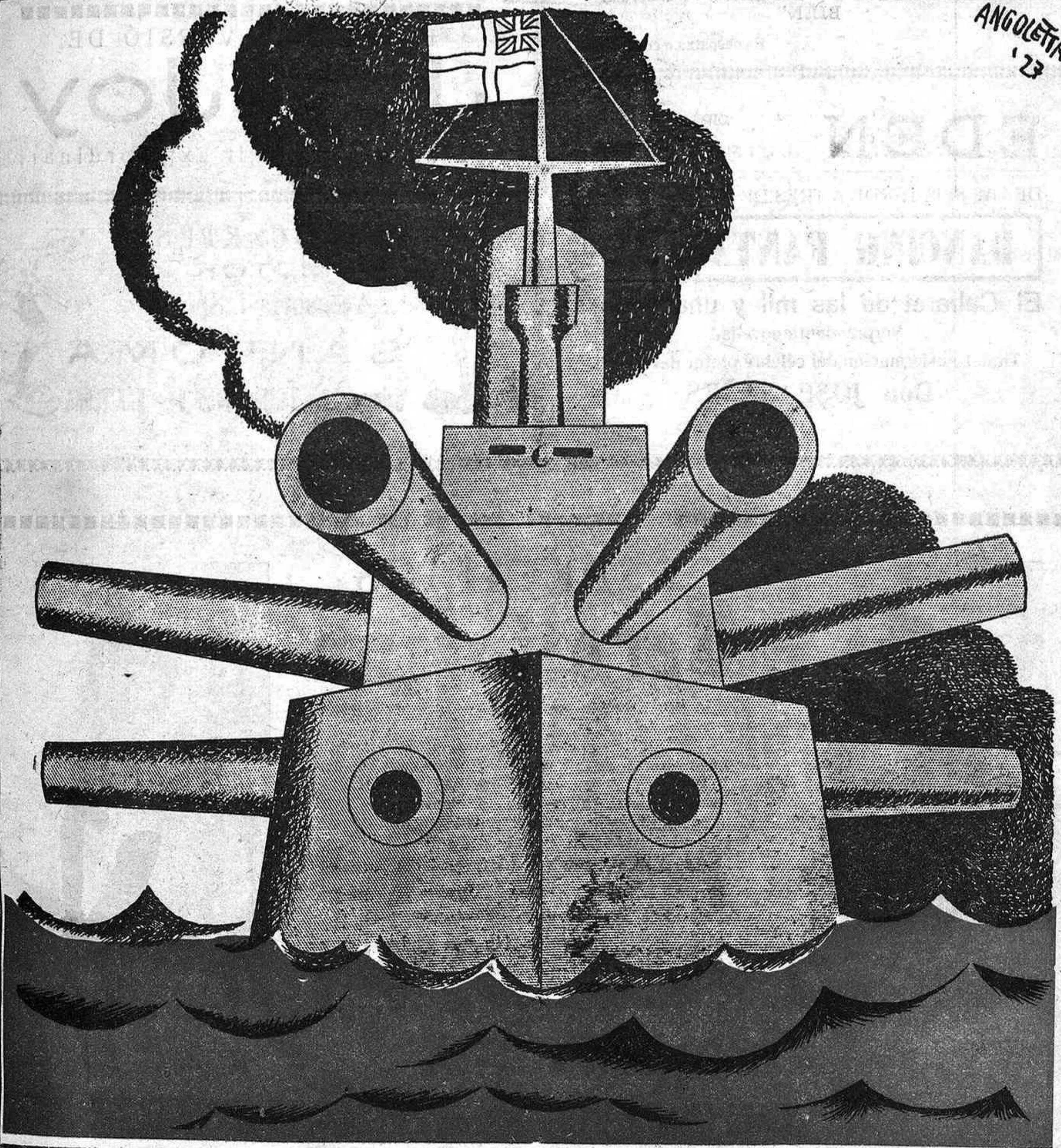

L'Esquella de la Torratxa

ANY II - Núm. 288 - 15 cts. - Atrassats 30

ANGOLETA
'27

ESTAMPES DE L'ESTRANGER

La pacificació anglesa a Xina.

NOVEDADES Teatre Català

Avui, tarda, la nova producció
EL NEGUIT DE LA SANG

Nit, benefici de

MARIA MORERA
LA DIDA i "GENTE BIEN"

Diuenge, a dos quarts de quatre, **EL SE-
CRET DE LA CAPSA D'OR**. A dos quarts
de sis, **EL CONTRAMESTRE**, protagonista:
Enric Borràs i "GENTE BIEN". Nit, a les
deu, **EL NEGUIT DE LA SANG** i "GENTE
BIEN"

Es despatxa a comptaduria

EDEN DIRECTOR:
LUIS CORZANA

DE LAS SEIS TARDE A TRES DE LA MADRUGADA

DANCING FANTASTICO

El Cabaret de las mil y una noches
Sorprendente novedad

Gran transformació del célebre pintor decorador

Don **JOSE SAÑES**

OLYMPIA

TOTS ELS DIES TARDA I NIT
LA MALCASADA

emocionant argument en el qual hi intervenen
RUSIÑOL, FLETA, BELMONTE, JUNOY,
FRANCO, MESTRE GUERRERO, MARY
ISAURA, MILLAN ASTRAY i altres il·lus-
tres personalitats

Butaques primera classe, 2 ptes. Segona, 1'50.
General, 0'60

Teatre Còmic

LA SEGONA VERSIÓ DE

Joy-Joy

ha assolit un èxit extraordinari

BICICLETES
MOTOR

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

ESPECIFICS Serolforina

Després d'haver provat infinitat de tractaments
i no havent assolit cap resultat positiu, em re-
comenaren el seu **DEPURATIU SEROLFO-
RINA**, i amb 10 flascons he aconseguit el meu
guariment radical d'úlceres escrofuloses. Quant
diguei és poc a la realitat.

OBRES SON AMORS I NO BONES RAONS
Herpes - Sífilis - Grans - Úlceres - Eczemes
Tumors, es guareixen radicalment amb el

Depuratiu SEROLFORINA

REUMATICS! ARTRITICS!

si preneu l'Antireumàtic

SEROLFORINA serà el vostre guariment

Srta. Emilia Edo - Comte de l'Assalt 66
(MALALTA)

Srta. Emilia Edo
(CURADA)

TOS - BRONQUITIS - ASMA - ANEMIA

per crònica que sigui, es guareix radicalment amb l'**EMULSIO SEROLFORINA**. — Amb un sol flascó n'hi ha prou
per a convèncer al més incrèdul. — Fullets gratis.

Laboratori i Venda: Comte de l'Assalt, 8. — Dipòsits: Segalà; Farmàcia "La Cruz", Avinyó, 27; Tarrés, Carmen, 87;
Alsina, Passatge del Crèdit; Doctor Dou, Aribau, 72; Rubió, Plaça Reial; Tarin, Salmerón, 78; Català, Muntaner, 83;
Llofriu, Ronda Sant Antoni, 15; Sayoll, de Badalona; Serentill, de Badalona.

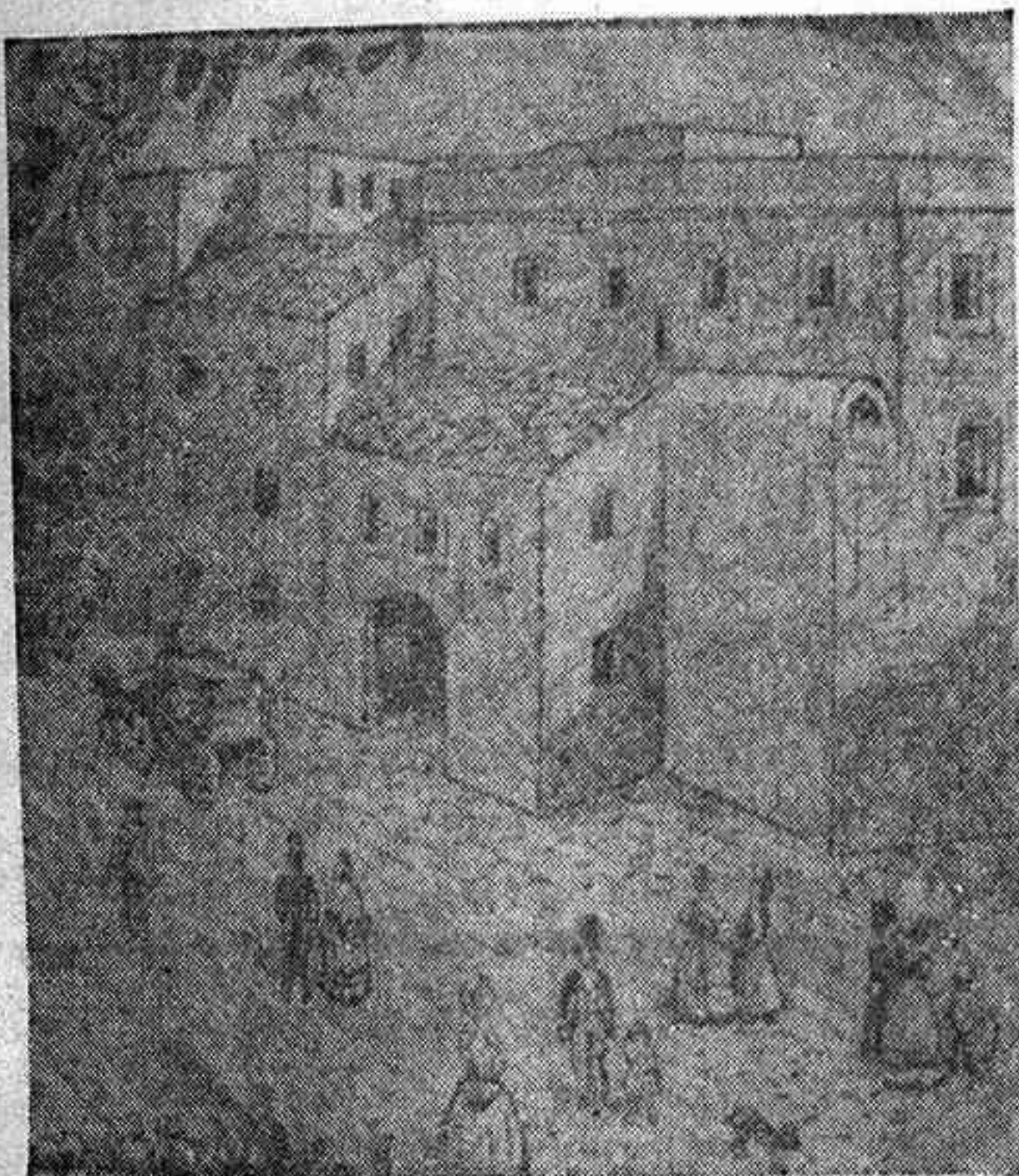
L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

UN HOTELI QUE DESAPAREIX

L'“Hostal de les Nacions”

(Any 1717.)

anècdotes, tan característica. Uns italians oriundes de Novara, anomenats Gippini, prenen carta de residència a Barcelona l'any 1770, i funden l'“Hostal de les Nacions”.

Voltada de muralles, plena de convents, Barcelona és en aquella època una ciutat levítica com la majoria de les ciutats d'Espanya.

Rarament hi entren aires de fora, és a dir: aires de civilització. A la nit la ciutat tancava les seves portes: la de l'Angel, la de Sant Antoni, les altres... En el teatre de la Santa Creu—avui convertit llastimosament en cinema—s'hi representaven òperes italianes. La representació començava a quarts de set de la tarda i acabava a les nou del vespre. A la nit els barcelonins rarament sortien de casa: els carrers no tenien altra claror que la d'alguna llàntia que cremava davant alguna capella que la pietat del barri dedicava a venerar els sants de la seva devoció. Com que el gas no es conegué fins en 1842, els barcelonins rics que es veien obligats a sortir de casa després del “toc de queda” ho feien acompanyats d'un servent armat d'un fanal per a aclarir el camí.

Quan el Terror foragità de París la noblesa i l'aristocràcia, a aquest “Hostal de les Nacions” s'hostatjà el príncep de Conti, que cada tarda anava a dormir una estona en la seva *luneta* del teatre de la Santa Creu. En el mateix Hostal, que era el millor, el de més categoria de la ciutat, s'hostatjà també la duque-

Aquest Hotel que desapareix és el de les Quatre Nacions. Amb ell desapareix un dels llocs més estretament units a la història dels segles XVIII i XIX a Barcelona. Tot enamorat de les coses passades — l'home silenciós i solitari que viu en preterit — haurà sentit una lleu ombra de tristesa amb la desaparició d'aquesta casa tan típica, tan rica en

sa de Polastron, de la coneguda família dels Polignac. París s'havia traslladat a Barcelona. Entre els emigrats de categoria hi havia la duquesa d'Orleans, que visqué a Sarrià en el tros que avui és carrer de la Pau.

Sarrià, temps després, tingué una entrevista amb el delfí de França—o amb un suposat delfí de França—, miraculosament escapat de la seva presó del Temple.

Pel gran nombre d'emigrats francesos que Barcelona contenia—emigrats que, favorecuts pel Govern de Carles IV, conspiraven i armaven batallons de voluntaris—, quan Robespierre parlava de la nostra ciutat l'anomenava “la Coblensa del sud”. Alguns d'aquests emigrats no havien de tornar a petjar més la terra de França i estaven condemnats a morir en país estranger.

En 1808, amb la invasió napoleònica, canvia la decoració. En l'“Hostal de les Nacions”—els amos del qual, els italians Gippini, han estat nomenats de Reial ordre *mesoneros reales*—s'hostatgen els soldats que, nascuts de la Revolució, Bonaparte condueix a la victòria. Entre ells hi ha el general Duhesme, que tan mal record havia de deixar entre els patriotes barcelonins.

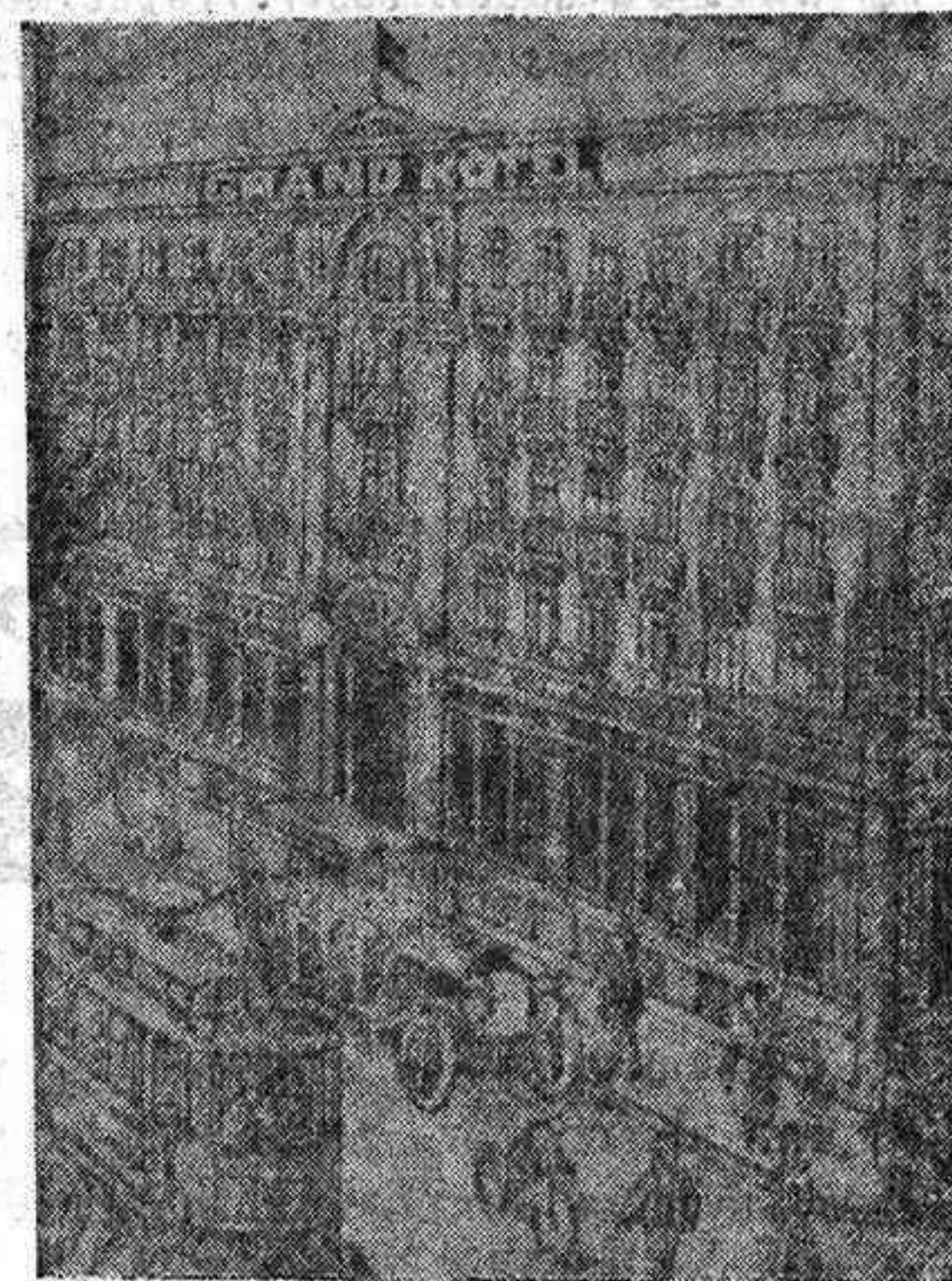
Hi ha una altra pausa d'anys. 1800. Segle d'aldarulls, de *motín*, de sublevació. Corren aires de llibertat. El Jardí del General, el barri de Ribera, donen la pauta a l'època. L'“Hostal de les Nacions”, pertany a uns altres italians, també de Novara: Tortis i Primatesta. La vesania del comte d'Espanya. L'assassinat del general Bassa. L'entrada d'Espartero. La guerra carlista. El segle XIX a Espanya té una rapidesa febrils de kaleidoscop.

L'“Hostal de les Nacions” segueix essent el més important de Barcelona. En ell s'hostatgen prínceps, ambaixades, alts dignataris, grans artistes. A finals del segle, figuren com a propietaris Tortis i Companyia.

El 1800 s'acomiada amb la tristíssima guerra de Cuba. Una altra centúria acaba de néixer. Un altre italià, H. Durio, també procedent de Novara, adquireix el “Gran Hotel de les Quatre Nacions”.

Ja, per a què seguir l'història, conegut de tothom? Tres anys enrera l'Hotel estava en mans de italians, i també de Novara, els senyors Bussone i Maffioli. A Barcelona, els italians, des de començaments del segle XIX, han tingut fama d'experts hotelers.

Ara el *Grand Hotel*, l'antic i característic “Hostal de les Nacions”, ha tancat les seves portes, ha desaparegut, ha mort. Amb ell mor un dels vestigis més interessants de la Barcelona d'ahir.

L'“Hotel de les Quatre Nacions”
(Any 1927.)

LLUÍS CAPDEVILA

LA NOVA GENERACIO FEMENINA

Heus aci una escena, gens edificant, que veureu, pels volts de migdia, en la majoria dels carrers de Barcelona. Un piano de manubri, collaborador eficaç dels canaris d'aiguera. Quatre ganàpies encarregats de passejar el piano per places i carrers i de fer rodar la maneta amb aquella bona fe. I un requitzell de criatures que, sense apartar-se del barri, segueixen el manubri i els homes del manubri per places i carrers. Quan s'atura, s'aturen. Quan toca, ballen.

Aquestes criatures, entre les quals n'hi ha de deu o dotze anys, ballen a la perfecció, incansablement, com si estessin empeltades de baldufa: i és que, mal educades pels pares, tenen un cervell de baldufa.

Aquestes criatures ho ballen tot: des del tango al fox-trot, des del shimmy al charleston. Aquestes criatures—que demà seran dones i demà passat mares—, ja estan posseïdes per la monomania de l'època.

Coneixen tots els pasos del ball, totes les seves postures equívokes o francament lúbriques.

La gent s'atura, embadalida, a contemplar aquestes criatures. Si s'atrevis, en acabar el ball, fins aplaudiria. Les mares surten a la porta o al balcó a gaudir també les habilitats de les pobres criaturetes que, seguint el ritme trencat del ball, ja fan tan fàstic com si fossin persones (?) grans.

A nosaltres, naturalment, no ens indigna que la gent balli el charleston. Que balli el que vulgui. La major part dels nostres veïns no podrien viure sense una ximpleria o altra. De totes maneres tenim una objecció a fer: per a dedicar-se a la ximpleria s'hauria d'ésser major d'edat. Cal fer constar que nosaltres entenem per ximpleria la cocaina, el charleston, els pantalons amples com faldilles, les dones amb cap pelat com un quinto, etc., etc. Posem aquests etcèteres perquè no acabariem mai.

Aquestes criatures que amb el beneplàcit, amb la satisfacció dels seus pares, es dediquen a ballar el charleston seguint els manubris, ja saben llegir? Ja saben escriure? Ja saben menjar amb cullera i forquilla i no amb els dits? Ja saben ésser respectuoses?

No: només saben ballar. Avui, la dona amb el ball ja en té prou per a sortir endavant en la vida.

Això ens dirien els pares d'aquestes criatures que no saben llegir, però saben ballar. I és que, segurament, preparen una generació de ballarines de music-hall.

VIRAI.

L'ART I LA MORAL

Fa poc, a la "Sala Parés" s'exposaren els cartells presentats als concurs obert per la casa del Conyac Barbier. Hom mirava l'exposició. Entre el públic s'hi trobava un senyor, millor dit, un capellà.

De sobte, el capellà s'aturà davant d'un original que representava una dona amb una sina nua. El capellà co-

mençà a cridar; tots els visitants de l'exposició varen fer rotllo entorn del capellà. El capellà, com si es trobés a la trona, va fer un sermó, o potser un míting.

A grans crits, voltat de tothom, deia:

—Què és això? Això és una immoralitat! Què hi fa aquest dibuix aquí? Què anuncia aquesta dona? Aquí—i senyalava el pit de la dona nua—, aquí hi ha conyac?

(No trobeu excellent aquesta darrera frase del capellà moralista?)

Naturalment, el senyor Maragall, amo de l'establiment, tregué el capellà de l'establiment. L'home, però, no se n'anà sense demanar al senyor Maragall que retirés aquell dibuix, perquè—digué—feia pocs dies que havia fet retirar d'una lleteria una estatueta que a ell no li plavia.

El vell pintor Josep Maria Marquès, al cap de pocs dies, rebé una lletra anònima donant-li el condol pels quadros, molts d'ells significant nus, del seu fill Marquès-Puig, exposats també a la "Sala Parés".

On hem arribat, amics? Aquestes dues verídiques anècdotes i les protestes que poc temps enrera hom va fer pels nusos que s'havien de col·locar a la dissortada Plaça de Catalunya del senyor Nebot, són fatals. Corren uns vents de mal moralisme esverador. El fer incompatibles l'art i la moral—el senyor Manuel de Montoliu hi ha contribuït molt—és un dels senyals més evidents de la incultura i potser de la degeneració d'un poble.

EL BON SERVEI

A l'"Ateneu Barcelonès" hi han hagut criats que els socis, certament, no se'ls mereixen. Som demòcrates abans que tot i proclamen la dignitat dels criats. Però ens fem càrrec que quan hom tria l'ofici de criat—com qualsevol altre ofici—ha de complir bé. L'"Ateneu Barcelonès" no sempre ha tingut criats que es distingissin pel seu zel i per la seva intel·ligència.

Dues anècdotes, ocorregudes ja fa temps, ho demostraran.

Un criat telefona a la cuina:

—Porteu un "càliz" de vi per al senyor Tal.

Un "càliz" de vi? Com s'ha tornat el senyor Tal? El cambrer demana al criat si ho ha entès bé; l'altre li respon que sí. El cambrer se'n va a trobar el senyor Tal.

—Què ha demanat, senyor?

—Jo? Res.

—Doncs acaben de demanar una consumació per a vostè.

—Per a mi? I què han demanat?

—Un calze de vi. El criat m'ha dit ben clarament "un "càliz" de vi per al senyor Tal".

El senyor Tal crida el criat.

—Què t'he demanat jo?

—Un "càliz" de vi.

—Pastanaga! T'he demanat només que em posessis en comunicació amb el locutori de Vich.

Un altre dia, un criat puja a la biblioteca i demana per a un senyor una "guia que hi hagin els quilòmetres i pams d'aquí a València".

Aquell senyor havia demanat simplement: "Un llibre que hi hagin els quilòmetres i pams", i quan el criat ja marxava, li cridà:

—Les equivalències.

EL PRESENT NUMERO

HA ESTAT VISAT PER LA

CENSURA GOVERNATIVA

LES COSES ABSURDES DEL DIA

—L'afaitat: Hola! On vas?

—El barbut: A casa la pentinadora a fer-me la barba.

CARNESTOLTES

A so de timbals i platerets, ha arribat novament (?) el Carnestoltes entre nosaltres, i dubtem al dir *novament*, perquè al mirar-li la faç ens fa recordar a algú que tot l'any ens ha estat familiar, a algú que mai s'ha mogut d'entre nosaltres.

Es curiós veure aquests dies de festes com tothom s'esforça en fer desaparèixer la seva veritable personalitat. Veureu simples titelles, disfressats de grans senyors;

a dones de la vida abillades com a reines; a miserables escombriaires, convertits en grans marquesos; a pobres analfabets, semblants a grans catedràtics...; és a dir, com sempre, com tot l'any. I d'això en diuen Carnestoltes!

Aquests dies, tothom amaga la seva cara amb una estrafolària careta, però, nosaltres, en veure algunes d'aquestes *caretas*, jurariem que són la veritable faç de les persones *disfressades*, que, perquè no les coneguim, s'han tret la careta que tot l'any porten posada.

EMUAJ ANIBIS.

REFLEXE INSTANTANI DEL DIA

El nostre jovent emparat per la paraula "moda" segueix, mancat de sentit comú i dignitat, el camí de la ridícula. El que escriu aquestes línies no comprèn que persones, que segurament no són analfabetes, cometin aquestes atzagaiades i nicieses absurdes de portar el pantalon—els "homes"—ample i exagerat; el cabell i el vestit—les "dones"—amb tanta idiosincràcia i impudícia.

Els que així vesteixen—o porten llur indumentària—demonstren—i ens donen—una prova de la seva incultura i incapacitat mental, car no s'explica que una noia o noi amb tots els sentits i en perfecte ús de raó segueixin la "moda" que uns quants industrials hagin importat de París, de Londres, de Nova York... o d'un altre país forà, cau de novetats estranyes i extravagàncies ridícules.

El cronista ha vist prop d'una via cèntrica de Barcelona un cas—i no com un cabàs—sinó quasi quasi que diria "salvatge". Heus-el ací:

Un piano de manubri. L'inevitable *charleston*. Dues mosses—deu o dotze anys—el pategen per damunt les lloses del carrer... A l'entorn d'elles, mostrant una cultura deficient, hi ha seixanta o vuitanta persones d'ambdós sexes, bocabadats. Aquest quadro, poc en consonància per una ciutat com Barcelona, m'ha fet cavillar una mica. Després he pensat: On és la honestat i prudència d'aquelles noies que amb la més gran impudícia s'exhibien públicament d'aquella manera, amb gestes de selvàtic antropòfag?

Jo crec que si el *charleston* i altres balls de caníbals segueixen gaire temps en el tron de la moda, haurem de procurar per la construcció de nous manicomis. Mentrestant esperem—asseguts—que les noies d'avui que ballen aquests balls, que es pinten i que porten el cabell a lo *Valentino* compreguin la finalitat del perquè hi són a aquest món i deixin aquestes "exhibicions" poca-soltes per a sempre més. I ells, els joves que porten el pantalon ample i antiestètic, *sweter* i una veta per corbata, deixin d'ésser *pollo peras* per a convertir-se en això que nosaltres en diem: HOMES.

De no succeir així, de no haver-hi aquesta metamòrfosi, no hi ha Humanitat per a gaire temps.

JAUME BORRELL.

CARNAVAL...

Ja hem arribat al jorn que es vesteix amb robes estranyes la disbauxa i la grolleria, assedegats d'amoretetes comprades, veurem un vell amb una menor esprement-li els diners i la salut fins el moll dels ossos. La carn, vilment tapada amb el nom de la diada, tornarà a triomfar, i les senyoretetes dansaran abraçades a un perdulari i sentiran a son cos les mans d'un brètol que cerca en el més recòndit l'esplanament del seu execrable plaer, després, amb una senzilla confessió, es pensaran treure del cor llurs malifetes... però vindrà un altre any i també hi tornaran.

Aquests cors de neu que es tapen sota un tros de greix els llançaran per la sala a boles i amb paperets, però curant, això sí, de tapar-se amb una careta, com per a tapar el mal i la brutícia que els enrogeix, ara de plaer, ara de

vergonya... Es el "carnaval" la festa major per a les gatives de nit, llur carcassa esdevé amoratada i llur cara pàlida, prenent un aspecte macàbric que fa recordar la mort, però què hi fa això... A vegades no s'abusa d'aquesta "festa absurda" per a tapar faltes?

Cal avorrir aquests dies de luxúria i de mentida, cal que es pensi molt amb tot el que porta i pot portar, ja que dient això, no puc fer esment de què a nostra terra s'hagi arrelat tant "aquesta fastigosa tabola".

Pares, no us deixeu enredar amb una rialleta assajada, no deixeu disfressar les vostres filles, ja que deixant-les disfressar disfresseu vostres sentiments, fem ho tots pel poble que en som fills, no deixem córrer per nostres venes una sang dolenta, fem que siguem i siguin de saba forta tots, "Carnaval" no us fa fàstic?... A les galtes on el vici hi ha deixat la seva grapa, tornaran a sentir per uns dies les besades d'infeliços que cerquen un plaer de bèstia... en el tros de fang d'una dona qualsevol...

Xampany, rialles, petons, carícies, tot això pel qui més paga, acompanyats de l'animal *charleston*, aquests dies triomfarà, i després cares llargues, ullerosos... dient-ne mal del "Carnaval", per a esperar l'any que ve, i en els cossos més podridura i menys sentiments.

JOAN ROLSELL I ARENA.

LA GRAN IDEA

- ¿Com? No està fet el dinar?
- Me'n vaig al restaurant.
- Espera't cinc minuts.
- D'aquí cinc minuts estarà llest?
- No; d'aquí cinc minuts estaré vestida i hi anirem junts.

EL BANQUET AL PINTOR BARRADAS I AL POETA GUTIERREZ GILI

Amb motiu del pròxim viatge a París del pintor Rafel Barradas i de la publicació d'un nou llibre de versos del poeta Joan Gutiérrez Gili, els seus amics i admiradors li oferiren un sopar en el restaurant "Patria".

Artistes i escriptors, prop de setanta comensals, rendiren a aquests dos exquisits artistes l'homenatge que feia temps es mereixien.

Rafel Barradas és un talent excepcional en diverses manifestacions artístiques (oli, aquarella, gravat, il·lustracions de llibres, escenografia, cartes, etc.)

Gutiérrez Gili és el poeta que, com Francis James, posa en els seus versos aquest accent de santedat franciscana que tan encertadament féu notar Lluís Capdevila en cordials frases dedicades als homenatjats.

En aquest sentit, i recollint diversos aspectes de l'obra de l'artista i del poeta, parlaren els senyor Bru, Nadal, Leguina, Mateu, Eduard Sanjuà i el corresponsal a Barcelona de "La Gaceta Literaria", Josep Maria de Sucre, el mestre Pahissa, y Dalmau, que presidia la taula, i tingué per a Gutiérrez Gili i Barradas sentides paraules d'afecte.

Llegiren quartilles el poeta Lluís Góngora—que amb el senyor Muñoz Cobos formaven la Comissió organitzadora de l'homenatge—i Francesc Madrid, acollides amb grans aplaudiments.

Enviaren llur adhesió a l'acte En Gregori Marañón, Margarida Xirgu, el pintor Dalí, Valentí de Pedro, la Redacció de "La Revista de Occidente", Manuel de Falla, Víctor Macho, Ferran Vela, Eugeni Montes, catedràtic de Psicologia; Antoni Marichalar, Josep Maria Salaverría, Vicents Sánchez Ocaña, Víctor Català, Josep Francés, Concepció Espina, Maria Luz Morales, Ramon Gómez de la Serna, Rafel Marquina, Manuel Abril, Vidal y Planas, el director i el secretari de "La Gaceta Literaria", Giménez Caballero i Guillem de Torre, Humbert P. de la Osa, Amichatis, Felip Coscolla, Fernández Almagro, Angel Samblancat, Maria Carratalà i Santiago Artigas.

Finalment en mig de grans aplaudiments, donaren les gràcies Gutiérrez Gili, que estava fonament emocionat, i Barradas, que recordà amb agraïment a Gregori Martínez Sierra i a Dalmau.

TOT VOLA

—Fins els camps. Ara vola el d'aviació.

SANT MEDI

Ja tornem a ésser a Sant Medí. Es d'aquí tres dies. Benvingut, simpàtic Sant!

Sant Medí porta un gran dia d'alegria a Barcelona, i, en especial, a la simpàtica Gràcia. Fontades magnífiques i gaies, a les quals la gent hi va a colles engalanades, formant la més bella i simpàtica cavalcada.

Ens plau aquesta sana expansió popular.

Sabem ja que hom es prepara per a la diada. Serà, si és possible, millor que els altres anys.

Visca la festa de Sant Medí!

LA TORNADA DE SANT MEDI

Un aspecte del carrer Major de Gràcia

XERRAMEQUE ARTISTIQUE

L'agrupació "Les Arts i els Artistes" celebra la seva exposició anyal a les "Galerías Layetanas", amb 30 expositors i 82 obres entre pintures, escultures i dibuixos. Heu's ací nomenades a raig les obres que em cridaren l'atenció: un bonic *Paisatge* de Rafel Benet; un bon retrat de senyora sense grisalles, pintat per en Ricard Canals; el *Bodegó* de Castedo; dos paisatges mascles, obra d'En Colom, nomenats *Empordà* i *Vullpellach*; *La cosidora*, bastant maqueta, que té en Feliu Elías; un tremp d'en Jaume Guardia; *L'hostal*, de l'Humbert, decorat a l'aquarella; el *Carrer de Moret*, que és d'en Lluís Mercadé i un *Paisatge que hi ha parat de ploure* i encara està mullat, mapat per en Mercadé (Jaumet); en Mumbriú hi té l'*Hora pescant* que va bastant a l'hora; l'Obiols dues figures pintades que no pot negar que siguin seves; l'Iu Pascual un tríptic encertat, tant en ço que pertoca a l'alegria de la *Primavera*, com a la malenconia del dia gris a *Verntallat*; en Marian Pidelaserra, que el teníem mig oblidat, ens mostra un *Retaule de la Verge* que l'acredita d'home pacient i fantasiós; l'Enric C. Ricart, dos aspectes de *Garraf*; en Serra (Joan), una *Dona jaient*, que dóna ganes de jaure al seu costat; en Pep Togores, cinc retrats fermes de dibuix i aporcellanats, i En Quimet Vaspedó, un paisatge fresc.

L'escultura té bona representació, de la qual recordo: un *Cap de nena*, carnós, d'En Casanovas; tres nus molt fins modelats per en Joaquim Claret; dos més de factura juvençana, eixits de les mans d'En Dunyach; *Maternitat*, bonica composició d'En Gargallo; el *Tors de noia*, bronze d'En Joan Rebull i els dos capets femenins executats per En Pep Viladomat.

Els dibuixants expositors són cinc, i tots fan bon paper: En Colom, que exposa dibuixos colorits i afrancesats; En Guardia, l'Inglada, En Ricart i En Rafols, molt felicitats, aquest, amb la seva *Tarda d'hivern*.

A "El Camarín" En V. Soler Jorba hi ha exhibit una col·lecció de paisatges ben enfocadets i amb un bon sentit de la realitat: resulten xirois i simpàtics els batejats amb els noms de *Les pomeres*, *Cap al tard* i *Matí de Tardor*.

A les "Galerías Areñas" l'Iu Pasqual, que és el mestre de l'*Escola Olotina*, tal com sona, hi ha portat dues dotzenes de visions de paisatge amarades de llum i de verisme, que ens diuen que és un mestre en el gènere. *Pasturant*, amb els seus claps de sol; *La casa nova*, que dóna ganes de llogar-la per la boniquesa dels voltants; el poble de *Mallol*, amb la seva rustiquesa i *Dia fred*, són quatre puntals prou fermes per a aguantar la fama d'un bon pintor.

INAUGURACIÓ DE L'ESTABLIMENT "ARTS DECORATIVES"

S'ha inaugurat amb una exposició del pintor Agustí Ferré, l'important establiment "Arts Decoratives", instal·lat en la Via Laietana, 46.

Aquest establiment, que està muntat amb tota cura, acredita una vegada més el gust exquisit del seu propietari N'Antoni Fuster Valldeperas, qui, a més d'ésser un

bon decorador, és un excellent prosista que ha escrit contes notabilíssims que honoren les nostres lletres.

No és d'estranyar, doncs, que, per aquestes seves qualitats, en l'acte de la inauguració d'"Arts Decoratives" hi acudís el més selecte de les nostres lletres i dels nostres artistes, els quals admiraren i elogiaren fervorosament la bellesa d'aquell saló, decorat sota la direcció del seu propietari, amb el més pur estil barroc i amb gran esplendidesa.

Als concurrents se'ls obsequià amb un delicat *lunch*, servit per En Regàs, amb la seva cura acostumada.

"Arts Decoratives" es dedicarà a la decoració en tots els seus aspectes, i a manifestacions d'art, i per al bon èxit de les qual ja han promès llur concurs els nostres més celebrats artistes.

Cal esperar, i de tot cor ho desitgem, que l'èxit més franc coroni l'esforç realitzat pel senyor Fuster Valldeperas, el qual ho té ben merescut, pels seus grans coneixements de les arts decoratives, i per les activitats que, a tot hora, ha esmerçat en profit dels ideals més nobles.

C. ARBO.

CANÇO DE L'ESTEL D'AMOR

Música del mestre Demon.

Quan l'amor batega dolçament
i embriaga el cor i el pensament,
crema com un foc que el pit encén.

Flama que pels llavis surt del cor,
vida que és més forta que la Mort,
dóna'm el clavell del teu petó
que el meu cor omplena de claró.

Dolça llum del meu camí,
bell estel que entorn meu vas;
dolça llum del meu camí,
bella amor, guia el meu pas.

Tu seràs la meva vida,
tu seràs el meu neguit,
rosa del meu cor florida,
mon cor et duu vers l'infinit.

Dolça llum del meu camí,
bell estel que entorn meu vas;
dolça llum del meu camí,
bella amor, guia el meu pas.

Et duré joiosa enlaire,
tu ompliràs mon cor d'anhel,
el teu bes me'l durà l'aire
i tu seràs el meu estel.

SALVADOR PERARNAU.

IGNASI IGLESIAS MALALT

Ignasi Iglesias, nostre gran autor dramàtic, està malalt. La malaltia, que en certs moments havia enguniejat als seus familiars, sembla que ha pres darrerament un caràcter benigne.

Celebrarem una ràpida i total milloria.

PERFECCIO DE L'IDIOMA

—Que perro màs bonito, señor marqués. Parece una cigüeña; esto que en catalàn le llamamos una guineu!

En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn.

Hilando el pensamiento..., de Ferranda Girot de Mir.

Veu's aquí un llibre escrit per una dona, que, malgrat estar escrit per una dona—cosa gens recomanable les més de les vegades—, resulta molt interessant.

Els pensaments que fila la senyora Ferranda Girot de Mir, tenen un enginy, una agudesa i un encís admirables de debò.

Las 636 mejores greguerías, de Ramón Gómez de la Serna.

Prou conegut és l'autor d'aquest llibre, pulcrament editat per l'Agència Mundial de Llibreria—París—, per a què nosaltres ara pretenguem descobrir-lo. Ramon Gómez de la Serna és un dels més interessants escriptors de parla espanyola, un dels més personals.

Aquestes "greguerías", que no són pas les millors, resulten una delícia, una exquisida "gourmandise". Es llegeixen com es paladeja un bombó al "kirsch". No trobem un elogi més gràfic i eloqüent en la nostra arquetra dels elogis.

Acoraments i gaudís. Poesies, de J. Carner Ribalta.

Vet aquí un llibre que ens ha semblat curt. Vet aquí un llibre que ens ha sabut, per la seva qualitat deliciosa, a poc. Del bo, poc, diu la gent. Però no és més que una de tantes bestieses, com diu la gent. Del bo, molt, com més millor.

Els versos de J. Carner Ribalta tenen una finor i una estructura de cristall preciós: un Bohèmia, un Baccarà, per exemple. I del cristall tenen la transparència i la puresa. Sota aquesta transparència, sota aquesta puresa, però, s'endevina una gran inquietud: la inquietud necessària, imprescindible, en tot poeta. Això de la serenor i del seny mediterrani ho han inventat quatre poetes (?) de laboratori que tenen de Grècia un concepte de diccionari enciclopèdic.

Bari, hijo de Kazan, novella de J. Oliver Curwod.

Veu's aquí una novella "blanca" que no resulta carquinyoli. Té interès, té amenitat, té emoció, té una gran tendresa. I té to, un bon to admirable i difícilíssim d'assolir.

L'autor, expertíssim, col·loca l'acció accidentadíssima i variada de la novella sobre un fons pintoresc que dona més relleu al llibre.

"Bari, hijo de Kazan", és una novella cridada a obtenir un gran èxit de llibreria.

CARNESTOLTES I LA QUARESMA

“Carnestoltes quinze voltes, la Quaresma mai vingués”, diu la dita popular. Es, potser, una de les dites que més copsen la psicologia del poble català. Som amics de la gresca i enemics de les cerimònies, dels artificis i dels encarcarats dejunis. Quinze Carnestoltes l'any, i cap Quaresma!

Però, companys, sembla que el fat vulgui ajudar-nos i fer realitat la dita. Aquí, i arreu, la Quaresma és cada any més benigna. I en quant al Carnestoltes, és veritat que no en tenim quinze a l'any tan llampants, alegres, esbogerrats i disbauxadors com aquest d'ara, però potser hem arribat a fer de tot l'any un continu Carnestoltes suau. No?

No pas per voluntat nostra, sinó emmenat per les circumstàncies, ara la gent ha passat a la vida l'art de fer comèdia. Carnestoltes els de dalt per la seva fatxenderia; Carnestoltes els de baix pel seu servil conformisme. De moment tenim un lleu Carnestoltes tot l'any; potser, potser, ja vindrà allò de tenir quinze cridaners Carnestoltes.

MALES COSTUMS

—I està boja pels cap-i-cues.
—Sí que acabarà malament!

LICEO

“Tannhauser”. Fi de la temporada.

“Tannhauser”, la gran obra de l'excels Richard Wagner, ha estat la última obra que l'empresa del Gran Teatre “Liceo”, ens ha ofert enguany.

Poques vegades havíem vist un “Tannhauser” tan bo. Els senyors Jannssen i, sobretot, List, tots uns artistassos, fan meravelles en els seus papers. La cantant, senyora Hafgren, és la que desentona més. La direcció orquestral del mestre Julius Prnewer molt bé, encara que ni de molt estigué a l'alçada de la direcció de “Der Freischutz”. El chor molt bé. La presentació del senyor Erhardt, molt passable.

Diumenge passat, tingué lloc la darrera representació de la temporada. Bona temporada a fe! L'empresari senyor Mestres ens ha donat una de les millors temporades de “Liceo”.

De totes maneres, dimarts passat, encara es donà una funció. Fou a benefici de l'Associació de la Premsa Diària, i tornàrem a sentir a Fleta, el qual cantà la “Marina”.

GOYA

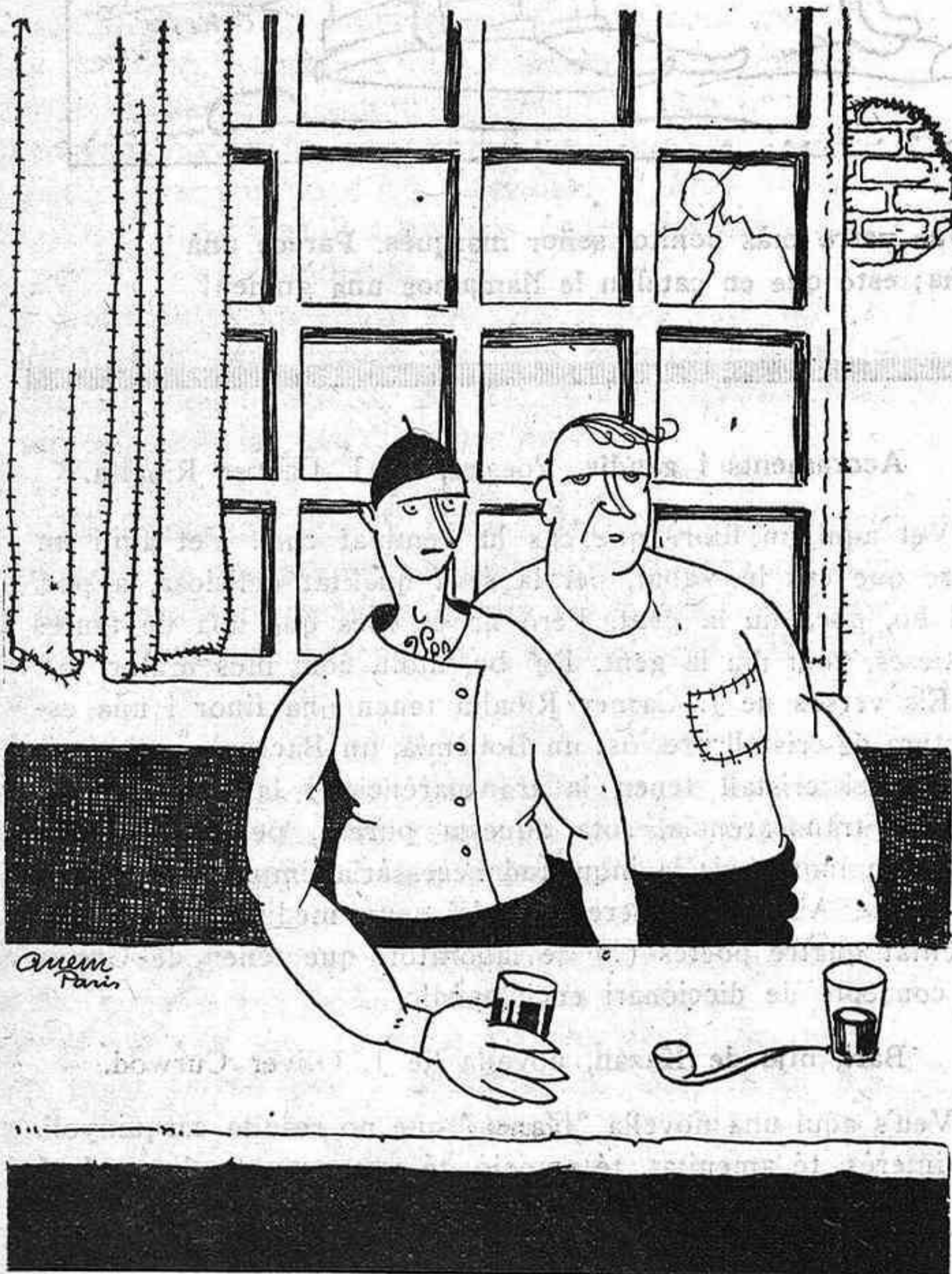
El senyor Morano ha representat una traducció de Molière: “El avaro”. Aquesta traducció sembla que l'han feta, a mitges, un escriptor i un actor, els noms dels quals és millor no donem a la publicitat. Vet aquí una col·laboració molt pintoresca que d'un quant temps ençà s'ha posat de moda.

La interpretació que el senyor Morano dona a “El avaro”, de Molière, és una de les coses més reexides que havem vist en aquest actor.

Llàstima que no podem dir el mateix de la traducció, feta massa a la lleugera i sense cap mena de cura.

COMICO

Avui es celebra en aquest teatre el benefici de l'actriu Pepeta Fontdevila. Per la simpatia i el talent verament excepcional d'aquesta gentil criatura, ja no cal dir que avui al “Cómico” hi haurà calderada.

LES PARAULES OFENEN

—Ahir em vaig barallar amb aquest que acaba d'entrar, perquè em va dir elefant.
—I tu que li vas fer?
—Li vaig clavar quatre trompades!

NOVEDADES

"El neguit de la sang" és la primera obra que dona al teatre el senyor J. Rusquelles. Té, naturalment, defectes, in-experiències. Però no és—de cap de les maneres—una obra despreciable, ja que al costat d'aquests defectes hi han encerts i bel·leses de consideració.

Molt bé la interpretació per part de les senyores Fornés i Morera i dels senyors Gómez, Guimbernau, Samsó i Montero.

Avui es celebra el benefici de Maria Morera amb un escollit programa. Li desitgem un ple a vessar.

POLIORAMA

"La hija de la Dolores", francament, no ens ha agradat. Ens creiem amb dret a exigir molt més d'un poeta com Lluís Fernández Ardavin. Així com amb "Rosa de Madrid" es féu mereixedor dels nostres més fervorosos aplaudiments, ara, amb "La hija de la Dolores", mereix les violentes censures.

"La hija de la Dolores" és, teatralment parlant, una obra absurda i descabellada. El senyor Fernández Ardavin ha seguit pas a pas la labor de Feliu i Codina en la primitiva "Dolores", i, quan ha volgut caminar pel seu compte, ha caigut en l'absurde i en la falsedat. L'obra, ademés, està plena de tòpics i llocs comuns: la noblesa baturra, la Verge del Pilar, etc., etc.

BOB.

MUSIQUERIES

Orfeó Català

Es celebrà l'homenatge a Apeles Mestres. Fou un gran èxit. En la primera part la soprana Pilar Ruffí cantà composicions de Lamotte, Samper, Vives, Barbarà i cinc cançons de l'homenatjat. En Puig i Ferrer llegí unes poèsies d'Apeles Mestres. Seguidament Emili Vendrell cantà diverses cançons, entre elles, i per primera vegada, "El cavaller", d'Amadeu Vives, que fou ovacionat.

Fou una festa simpatiquíssima.

Olympia

Una gran festassa. Un gran aconeteixement, l'homenatge al mestre Enric Morera. "Olympia" estava ple a vessar d'un públic fervorós i entusiasta.

Les cobles "Barcelona" i "Perelada" tocaren "La festa" i "Serra amunt", les dues bellíssimes sardanes d'En Morera.

L'"Orfeó Gracienc" cantà diverses cançons, entre elles "La verema". Concepció Badia cantà quatre cançons de l'homenatjat. Quatre cançons més cantaren els orfeons "Gracienc", el de "Sans" i el "Centre Moral de Gràcia", sota la batuta del mestre Pérez Moya, i, finalment, la cobla "Barcelona" entonà la sardana "L'Empordà", música d'en Morera i lletra d'en Maragall. La tècnica magnífica de l'escenògraf Salvador Alarma en l'escenificació de l'Empordà, arrancà del públic una ovació de les que no s'obliden.

Fou un homenatge merescudíssim, ple de fervor i de cordialitat.

PER ACABAR

En un setmanari simpatiquíssim—"La Gralla", de Granollers—, hem llegit un article molt interessant d'Amador Garrell, sobre coses de teatre.

En aquest article es parla d'una làpida que ha mogut molt enrenou; d'una subscripció pública feta a Granollers i a Barcelona per a adquirir dita "làpida"; d'una llista de noms que ha desaparegut misteriosament; d'unes 142 pessetes que un aficionat a empresari reclama—sembla que sense dret ni raó—, quan a ell li reclamen la llista de subscriptors, desapareguda de tan misteriosa manera; de que aquest aficionat a empresari es nega a donar compte de la inversió d'unes pessetes que no eren seves...

Es un afer del que quan sigui hora, parlarem amb més extensió i claredat. Mentrestant, felicitem a l'amic Garrell per la seva valentia. Fa molt bonic això de desemascarar la gent.

B.

FUTBOL

Tot està llest; ja ha passat la turbonada. Liquidat el Campionat de Catalunya, ja s'ha acabat l'efervescència entre el nostre públic.

El partit "cumbre"—que en diríem—es va fer al camp de l'"Europa", i com que nosaltres ja ho havíem pronosticat, en Cros va fer un cop dels seus i té, el "Barcelona" va perdre només que per 5 a 1.

Males llengües deien moltes coses sobre aquest partit, que nosaltres no volem creure; almenys, així quedarem bé amb el nostre pronòstic. Altrament, si ho creguéssim, ens exposaríem a disgustar a un i a l'altre, i, la veritat, ens dolria.

El cas és, que l'"Europa" ja és sots-campió i que el "Barcelona" ja era campió abans de començar el partit.

Tot queda ben compartit.

* * *

L'"Espanyol" a Sabadell es va veure amb "apuros". Diu que els sabadellencs volien fer-los-en de les seves, però no varen poder; l'"Espanyol" va aconseguir empatar i va deixar a tots els de la veïna ciutat amb un pam de nas.

La llàstima va ésser, que amb tot i amb això, no en va tenir prou, car a Barcelona perdent l'ídem, li feien la llesca.

Un altre dia serà.

* * *

Els altres dos partits, no varen donar res de nou; tot va anar com s'esperava: una victòria del "Sans" a Badalona i una altra del "Terrassa" sobre el "Gràcia".

I així s'ha acabat el Campionat de Catalunya.

* * *

Ara, les batusses les tindrem amb el Campionat d'Espanya, que diumenge comença; els nostres, però, fins el dia 6 de març no hi aniran.

* * *

En el grup B, també ja tenim campió; és el "Gimnàstic", de Tarragona, un equip ingressat de nou al Grup i que ha apallissat els vells i s'ha plantat al cap.

Així ens agraden les coses: cop de cap i amunt.

HOCKEY

Ara que parlem de campions; no solament ha d'ésser el fútbol qui n'ha de tenir.

A l'"hockey", diumenge passat també hi va haver proclamacions. Qui va ésser? L'"Universitari".

Per alguna cosa els joves són més blincadissos que els vells, per més "asos" i orgull que es porti.

Som així!

RUGBY

I també en rugby varem tenir campió. Decididament, diumenge passat va ésser dia de campions.

Fou el "Barcelona" el proclamat, després d'haver guanyat un partit, per 13 punts a cap, al "Sant Andreu".

Aquest redimoni de "Barcelona" tot ho acapara.

Aviat haurem de demanar-li explicacions, no fos cas que volgués fer massa el "pinxo".

Si no, ja ho sentirem a dir.

TEIXI.

L'Ajuntament va treient, mica en mica, els habitants de les barraques. Els tretu en sec. Els homes que viuen en còmodes cases no saben les angúnies dels pobres.

Què han de fer els pobres de les barraques, sense cases ni sense diners? El senyor Salas Antón, que tant es preocupa d'aquestes qüestions, donà la solució.

Imitar el dejunador Jonny. Si no han de menjar, ja no s'han de preocupar per la vida.

✱

Els cantonesos, que són una gran gent, van dominant la situació.

Ens en alegrem.

Nosaltres ens en alegrem, però els pobres anglesos deuen estar tremolant de por. Els està bé.

✱

El senyor Romanones ha anat a Palau.

Es que vol pescar la cartera d'Estat?

—Home!...

✱

La Premsa tindrà descans dominical.

Sí, pobrets periodistes!, és tan cansat el seu ofici, en aquests temps, que han de descansar.

✱

Es sempre significativa, una crisi.

El senyor Yanguas ha dimitit; qui el substituirà? Ja està substituït. El senyor Primo de Rivera, cap del Govern, s'ha encarregat ell de la cartera.

✱

Per divergències sorgides entre el ministre d'Estat, senyor Yanguas, i el cap del Govern, senyor Primo de Rivera, respecte a les normes a seguir en les seves respectives intervencions en els afers relatius al Marroc, assenyaladament els que són inevitablement objecte de tracte o gestió internacional, i sobre les quals no ha pogut recaure cap acord, han motivat la dimissió del ministre d'Estat.

Crisi parcial, a Espanya!

Com es resoldrà?

Hem llegit un anunci d'una empresa funerària demanant als seus abonats que li notifiquin el domicili acompanyat de l'últim rebut.

Té gràcia! Gent abonada a una empresa funerària! Tafoi, quines coses! Comprenem que hom s'aboni al "Liceo", a les curses de cavalls, a un club de fútbol, a una biblioteca, però no a una empresa de morts. Si és que hi ha d'haver gent per a tot. Si ningú no tingués ganes de morir-se, tanmateix les empreses funeràries haurien de plegar.

J. C., de S.: Ja podeu pensar que en aquests temps és inútil publicar "L'ànima del poble".—E. de R.: Ho publicarem. De totes maneres, us aconsellem que estudiem ortografia.—M. P. B.: No, no ens convenç gens.—E. P.: Veurem, no ho assegurem.—J. M. M. P.: No publiquem res que estigui escrit a ambdues cares del paper; quan ho rebem, sense llegir-ho, va al cove.—F. D.: Bé, la persona de bé.—J. C.: Ho publicarem, també.—C. S. i P.: Acceptem amb gust les vostres dues poesies.—J. R.: Bé, ho publicarem.—A. T.: Fent dibuixos no ens agradeu.—R. S. Ll.: Bé, els nous treballs. Sí, publicarem "Follia" al setmanari.—E. V.: Bé, anirà.—A. P. M.: No és que estigui malament, la vostra poesia, però no la publicarem.

Impremta LA CAMPANA i L'ESQUELLA : Olm, 8, Ciutat

Ja és hora de portar el cabell ben pentinat

Però perquè s'amoïna en arreglar el seu cabell, si al cap de deu minuts, ja torna a estar despentinat?

Doni una nova orientació a l'assumpte

Usi la

Fixolina Canigó

i podrà tenir sempre el seu cabell llis, brillant i ben ordenat tot el dia

DE VENDA A:

Perfumeries, farmàcies i drogueries
a 2:50 pessetes el tub de 40 grams

Obra nueva de

ALFONSO VIDAL Y PLANAS

La Virgen del Infierno

(NOVELA DE PRESIDIO)

Emocionante libro, en cuyas intensas y desgarradas páginas, resplandece el dantesco fulgor
∴ ∴ del infierno del Presidio ∴ ∴

Un tomo 8.º

Pesetas 4

TARZAN

Tarzán de los monos Un tomo, Ptas. 4

El regreso de Tarzán Un tomo, Ptas. 4

Las fieras de Tarzán Un tomo, Ptas. 4

LO NOY
DE LA
M A R E

PREU: 5 Ptes.

Presons d'Europa

1.ª SERIE Les Presons de Barcelona Un tom, Ptes. 2

2.ª SERIE Les Presons de Barcelona Un tom, Ptes. 2

3.ª SERIE LA BASTILLA Un tom, Ptes. 2

SANTIAGO RUSIÑOL

DEL BORN AL PLATA

Un tom, Pessetes 3'50

DINTRE POCOS DIES

LA NINA GORDA

per SANTIAGO RUSIÑOL

NOTA.—Tothom qui vu'gui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extraviis si no es remet, a més, 30 cèntims per a certificat. Als corresponsals se'ls atorgue rebaixes.

EL SENYOR ESTEVE ES DISFRESSA

¿DE QUE AM DISFRESSARÉ.....

EL DIJOUS GRAS.....

EL DIUMENGE

EL DILLUNS.....

EL DIMARS

EL DIMECRES.....

DE
KLU - KLUS
KLAAN.....

PIJAROL